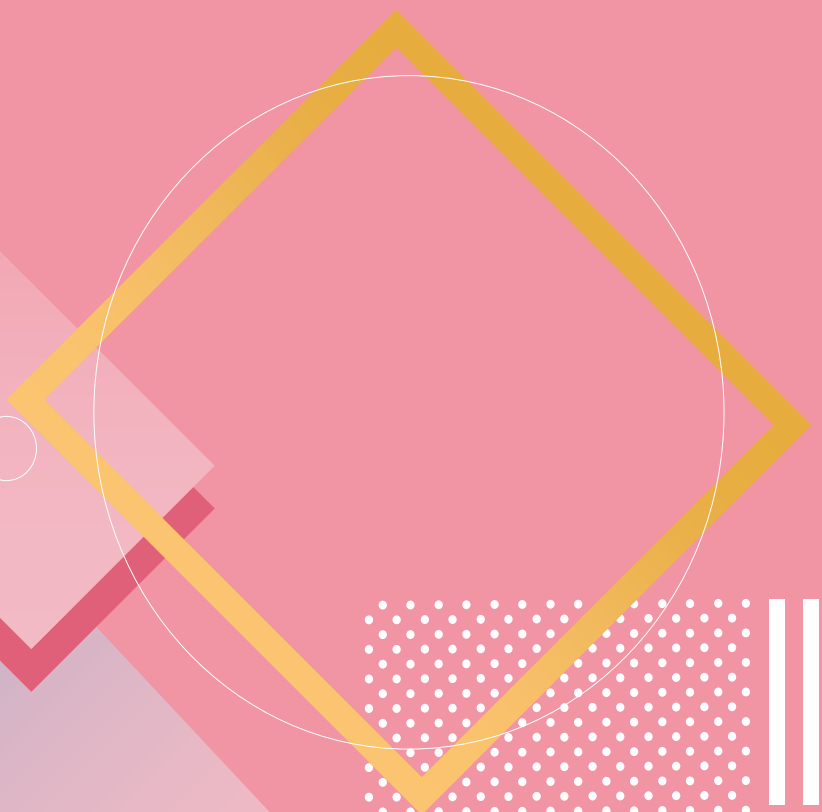
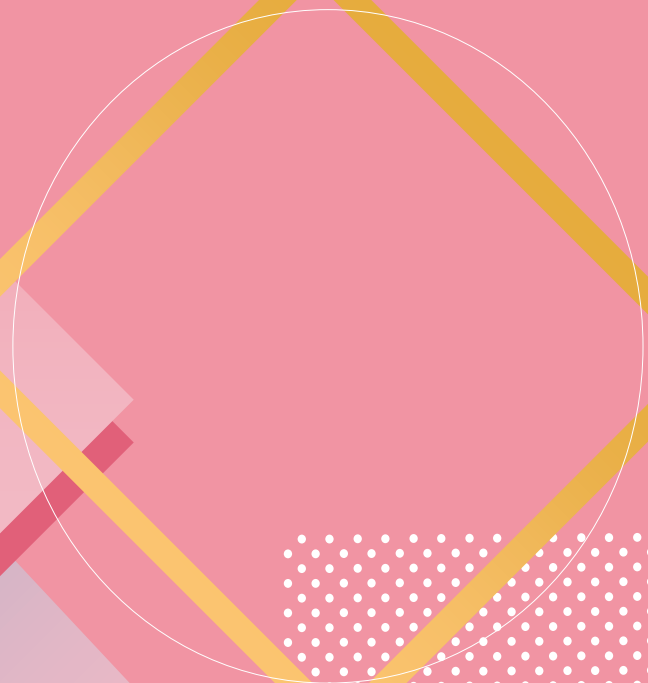

การส่งเสริมการจดบัญชีรายรับรายจ่าย-ต้นทุน และสร้างการออมสำหรับครัวเรือน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

อาจารย์ ชนนพร ยะใจมั่น

คำนำ

การจัดทำรายงานหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นเรื่องการส่งเสริมการจดบัญชีรายรับรายจ่ายและสร้างการออมสำหรับครัวเรือน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเบื้องต้นให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายทำให้ทราบว่าในแต่ละวันมีรายรับ รายจ่าย และเงินคงเหลือเท่าไร ส่งผลให้ลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาการใช้จ่ายไม่พอในอนาคต สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง โดยการวางแผนการใช้จ่าย ท้ายที่สุดจะสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินและเกิดการออมได้อย่างยั่งยืนประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

1. จัดทำได้ง่าย ทุกคนสามารถทำได้ ผู้ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดของครอบครัวก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำบัญชีครัวเรือนได้ไม่แตกต่างกัน
2. ทราบค่าใช้จ่าย เพราะการจดบันทึกรายจ่ายทำให้ทราบว่ารายจ่ายมาจากส่วนไหนมากที่สุด ทำให้บริหารค่าใช้จ่ายได้ง่ายขึ้น
3. รู้จักประหยัด ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง
4. มีเงินออมมากขึ้น โดยกำหนดวิธีเก็บเงิน และวิธีการลงทุน เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการวางแผนการเงิน
5. ทราบสถานะทางการเงินในปัจจุบัน ว่ามีรายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย หากมีรายรับมากกว่ารายจ่าย เรียกว่า สภาพคล่องเป็นบวกแต่หากมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เรียกว่า สภาพคล่องเป็นลบ มีโอกาสในการก่อหนี้สูง

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมา	1
หลักสูตรการฝึกอบรม	2
เนื้อหาการฝึกอบรม	
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	5
ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน	6
วิธีการดำเนินงาน	8
บทสรุป	10
ภาคผนวก	11
ประวัติวิทยากร	48

ความเป็นมา

การจัดทำบัญชีในครัวเรือนถือเป็นเรื่องสำคัญควรที่จะเรียน เพื่อให้เห็นถึงรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในครอบครัว นอกจากนี้ยังสามารถให้มองเห็นถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ดีในครอบครัวซึ่งเป็นที่มาให้ครอบครัวสามารถที่จะลดรายได้อัตโนมัติได้ มีผลทำให้ตระหนักถึงเรื่องการออมเงิน การวางแผนใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีรับ – จ่าย การส่งเสริมวินัยการออม สร้างนิสัยประหยัดอดออม ทั้งนี้เพื่อเป็นการใช้ชีวิตอย่างระมัดระวังไม่ประมาทและมีการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญปัญหาที่จะเข้ามาในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักยึดในกระบวนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ในแนวทางดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้ไปใช้และปลูกฝังใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ดังนั้น ทางคณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน จึงได้จัดทำโครงการให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ผู้อบรมได้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

หลักสูตรการฝึกอบรม

“การส่งเสริมการ جذب บัญชีรายรับรายจ่าย-ต้นทุน และสร้างการออมสำหรับครัวเรือน”

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้คณะผู้จัดโครงการสามารถเขียนโครงการวางแผน ดำเนินการ ประเมินผล และสรุปโครงการ
- 1.2 เพื่อให้ผู้อบรมได้ประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต
- 1.3 เพื่อให้ผู้อบรมรู้หลักการวางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือน
- 1.4 เพื่อให้ผู้อบรมทราบถึงผลกำไร ขาดทุน จากการประกอบธุรกิจ
- 1.5 เพื่อให้ผู้อบรมรู้หลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบง่ายได้ด้วยตนเอง

2. ระยะเวลาฝึกอบรม

- วันที่ 25-26 กันยายน 2564 กิจกรรมอบรมบัญชีต้นทุน
- วันที่ 2-3 ตุลาคม 2564 กิจกรรมอบรมบัญชีต้นทุน
- วันที่ 15,18,22,25 พฤศจิกายน 2564 กิจกรรมส่งเสริมการ جذب บัญชีรายรับรายจ่ายและสร้างการออมสำหรับครัวเรือน

3. คุณสมบัติผู้เข้าฝึกอบรม

- 3.1 เป็นผู้นำชุมชนหรือประชาชนผู้สนใจในชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
- 3.2 เป็นผู้ที่สนใจจริงและมุ่งมั่นในการเข้ารับการฝึกอบรม
- 3.3 มีความพร้อมและสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ตลอดหลักสูตร

4. หัวข้อการอบรม

หัวข้อการอบรม	เวลา (ชั่วโมง)	
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ตามรอยพ่อสู่เศรษฐกิจพอเพียง	1	-
2. บัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1	-
3. ฝึกปฏิบัติการทำบัญชีครัวเรือน	1	2
การวัดและประเมินผล		
รวม	3	2
	5	

6. เนื้อหาวิชา

6.1 ตามรอยพ่อสู่เศรษฐกิจพอเพียง (1:0)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายหลักการและแนวคิดของ เศรษฐกิจพอเพียง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และการประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

6.2 บัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (1:0)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้ประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต
- เพื่อให้ผู้อบรมรู้หลักการวางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือน

คำอธิบายรายวิชา

“บัญชีครัวเรือน” เป็นการประยุกต์ทางการบัญชีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัดและการออม และในที่สุด จะสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

6.2 ฝึกปฏิบัติการทำบัญชีครัวเรือน

(1:2)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้อบรมทราบถึงผลกำไร ขาดทุน จากการประกอบธุรกิจ
- เพื่อให้ผู้อบรมรู้หลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบง่ายได้ด้วยตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือน รู้จักจดบันทึกรายได้ค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน “บัญชีครัวเรือน” เป็นการประยุกต์ทางการบัญชีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัดและการออม และในที่สุดจะสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน จากรายงานการวิจัยหลายฉบับได้สนับสนุนถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน แต่พบว่าบุคคลส่วนใหญ่ยังคงไม่มีการจัดทำ เอกสารนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน อันจะเป็นผลให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

7. ผู้จัดทำหลักสูตร

- 1.ชื่อ นางสาววาสนา ปงรังษี หน่วยงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 2.ชื่อ นางสาวกนกกาญจน์ นวลหงษ์ หน่วยงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ลงชื่อ.....ผู้ขออนุมัติหลักสูตร
()

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกรียงไกร ธารพรศรี)
ผู้อำนวยการสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน

เนื้อหาการฝึกอบรม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ทรงปรับปรุงพระราชทานเป็นที่มาของนิยาม “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” ที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการรณรงค์เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยความ “พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน” บนเงื่อนไข “ความรู้” และ “คุณธรรม”

1. ความพอประมาณ

คือ การดำรงชีวิตให้เหมาะสม ซึ่งเราควรจะมี ความพอประมาณทั้งการหารายได้ และพอประมาณในการใช้จ่าย ความพอประมาณในการหารายได้ คือ ทำงานหารายได้ด้วยช่องทางสุจริต ทำงานให้เต็มความสามารถ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนความพอประมาณในการใช้จ่าย หมายถึง การใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยหรือใช้จ่ายเกินตัว และในขณะเดียวกัน ก็ใช้จ่ายในการดูแลตนเอง และครอบครัวอย่างเหมาะสม ไม่อยู่อย่างลำบาก และฝืดเคืองจนเกินไป

2. ความมีเหตุผล

ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกิจ หรือการดำรงชีวิตประจำวัน เราจำเป็นต้องมีการตัดสินใจตลอดเวลา ซึ่งการตัดสินใจที่ดี ควรตั้งอยู่บนการไตร่ตรองถึงเหตุ รวมทั้งคำนึงถึงผลที่อาจตามมาจากการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ไม่ใช่ตัดสินใจตามอารมณ์ หรือจากสิ่งที่คนอื่นบอกมาโดยปราศจากการวิเคราะห์

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลง ในโลกที่ไม่มีอะไรแน่นอน ทั้งสภาพลม ฟ้า อากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตร การเปลี่ยนแปลงในบริษัทคู่ค้า การเลิกจ้างพนักงานในบริษัทใหญ่ หรือแม้แต่ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศที่มีผลต่อการลงทุน เราจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะดำรงอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง และตั้งอยู่ในความไม่ประมาทอยู่เสมอ เช่น เตรียมแผนสำรองสำหรับแต่ละสถานการณ์ การมีรายได้หลายทางเพื่อลดความเสี่ยงในวันที่ถูกเลิกจ้าง หรือการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 เงื่อนไข

1. เงื่อนไข ความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้
2. เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในชั้นปฏิบัติ

2. เงื่อนไข คุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

โดยการดำรงชีวิตตามหลักการนั้น จำเป็นต้องมีความรู้และคุณธรรมประกอบด้วย ความรู้ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม เช่น ความรู้ในการประกอบอาชีพช่วยให้ธุรกิจและการงานเจริญก้าวหน้า หรือความรู้ในการลงทุนช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้นักลงทุน ทั้งนี้ ความรู้และประสบการณ์ จะช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ถึงแม้ว่า พื้นฐานความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่างกันอาจทำให้เหตุผลของแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน แต่หากทุกคนยึดมั่นอยู่ในหลักคุณธรรม ก็จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข ระบบเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน และใช้จ่ายเงินให้ได้มาอย่างพอเพียงและประหยัด ตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสิน และถ้ามีเงินเหลือ ก็แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายมาเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน สาเหตุที่แนวทางการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในขณะนี้ เพราะสภาพการดำรงชีวิตของสังคมทุนนิยมในปัจจุบันได้ถูกปลุกฝัง สร้าง หรือกระตุ้น ให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัว ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยความงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนันหรือเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถหลุดออกมาได้ ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำรงชีวิต

ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน

จากสภาวะสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยมและความฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งเฟ้อ จนทำให้คนไทยหลงเดินทางผิดไปตามกระแสจนกลายเป็นปัญหาโดยเฉพาะปัญหาหนี้สินที่ไม่มีวันจบสิ้น อย่างไรก็ตามคนไทยยังมีทางออกซึ่งการจะดำรงชีวิตให้อยู่รอดภายใต้สังคมในปัจจุบันแนวทางหนึ่งที่ประชาชนไทยควรยึดถือคือการ

พึ่งตนเองรู้จักความพอประมาณ และไม่ประมาทตามแนวปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมองเห็นถึงความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองรู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้คำนึงถึงหลักเหตุผลและการประมาณตนเองพร้อมกับทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาทโดยเฉพาะการใช้จ่ายเงิน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิต

การทำบัญชี คือ การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตนเองและภายใน ครอบครัว ชุมชนรวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีตปัจจุบันและอนาคตของชีวิตของตนเองสามารถนำข้อมูลดีมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่ได้ที่บันทึกไว้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตในครอบครัว

บัญชีครัวเรือน มีได้หมายถึง การทำบัญชีหรือบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันเท่านั้นแต่อาจหมายถึงการบันทึกข้อมูลด้านอื่น ๆ ในชีวิต ในครอบครัว เป็นต้น ของเราได้ด้วยเช่น บัญชีทรัพย์สิน พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ในบ้านเราในชุมชนเราบัญชีความรู้ ความคิดของเรา บัญชีผู้ทรงคุณ ผู้รู้ในชุมชนเราบัญชีเด็กและเยาวชนของเรา บัญชีภูมิปัญญา ด้านต่าง ๆ ของเรา เป็นต้น หมายความว่า สิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตของเราจดบันทึกได้ทุกอย่างหากประชาชนทุกคนจดบันทึกจะมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัว ชุมชนและประเทศจะเป็นแหล่งเรียนรู้ครอบครัว เรียนรู้ ชุมชนเรียนรู้และประเทศเรียนรู้การเรียนรู้ เป็นที่มาของปัญญา ปัญญาเป็นที่มาของความเจริญทั้งกาย สังคม ใจและจิตวิญญาณของมนุษย์จะเห็นว่าการทำบัญชีหรือการจดบันทึกนี้สำคัญอย่างยิ่ง

วิธีการดำเนินงาน

ภาพที่ 1 รับทราบปัญหาประชาชนในตำบลจอมหมอกแก้วยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชี เกี่ยวกับการจัดทำแบบฟอร์มบัญชีและวิธีการบันทึกบัญชีและปรึกษากับผู้นำชุมชนเพื่อเข้ามาจัดกิจกรรมส่งเสริมการจดบัญชีรายรับรายจ่าย และสร้างการออมสำหรับครัวเรือน

ภาพที่ 2 รวบรวมผู้ที่สนใจเข้าร่วมอบรมในกิจกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในตำบลจอมหมอกแก้ว

ภาพที่ 3 จัดกิจกรรมอบรมในหัวข้อตามรอยพ่อสู่เศรษฐกิจพอเพียง และหัวข้อบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บทสรุป

ภาพที่ 1 ผู้เข้ารับการอบรมได้ลองทดลองบันทึกบัญชีครัวเรือนแบบง่าย

ภาพที่ 2 ผลการดำเนินงานหลังจากจัดกิจกรรมส่งเสริมการจดบัญชีรายรับรายจ่าย-ต้นทุนและสร้างการออมสำหรับครัวเรือน ประชาชนผู้เข้าร่วมอบรมได้รู้วิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือน และได้แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนและการคิดต้นทุน ได้ลองทดลองบันทึกบัญชีครัวเรือนแบบง่าย โดยจะมีคู่มือการทำบัญชีครัวเรือนและคู่มือบัญชีต้นทุนให้แก่ผู้เข้าร่วมอบรมได้นำไปจดบันทึกรายรับรายจ่ายและวิธีคิดต้นทุนการผลิต

ภาคผนวก

ครอบครัวคือหัวใจของเรา

แบบบันทึกรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ประจำครอบครัวของ

ชื่อ.....
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

คำนำ

บัญชีครัวเรือน เรื่อง การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเป็นแนวทางในการออมค้ำในชีวิตประจำวัน (ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) และได้จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายเพื่อที่จะได้รู้ว่าในแต่ละวันเราใช้จ่ายเงินไปมากน้อยเพียงใดและมีเหลือเก็บเท่าใดงาน การทำบัญชีในครั้งนี้ได้เป็นอย่างดีมีระบบ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บัญชีครัวเรือนเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาไม่มากก็น้อย อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้หันออกมาประหยัดอดออมกันมากขึ้น

คำอธิบายการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน

1. สมุดบันทึกครัวเรือนนี้ใช้จดบันทึกรายรับ - รายจ่ายที่เป็นเงินสดของสมาชิกทุกคนในครัวเรือนว่ามีมากน้อยอย่างไร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาตามวิสัยศรัทธาเพียงของครอบครัว กลุ่ม ชุมชน ห้างหุ้นต่อไป
2. แบบบันทึกจะเป็นการจดบันทึกแบบรายวัน
3. แบบบันทึกจะประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 สรุปรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน จะเป็นการบันทึกยอดเงินรวมของจำนวนเงินที่ได้รับและจำนวนเงินที่จ่ายของแต่ละเดือน

ส่วนที่ 2 แบบฟอร์มบัญชีครัวเรือน จะเป็นการบันทึกรายรับ-รายจ่ายประจำวันของครัวเรือน โดยแบ่งเป็น

รายรับ จำแนกเป็นรายรับจากการประกอบอาชีพ และรายรับอื่น ๆ

รายจ่าย จำแนกออกเป็น 7 หมวด ดังนี้

- หมวดที่ 1 ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ
- หมวดที่ 2 ค่าอาหาร
- หมวดที่ 3 เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ
- หมวดที่ 4 ยา-สุขภาพอนามัย
- หมวดที่ 5 ที่อยู่อาศัย
- หมวดที่ 6 ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม พักผ่อนหย่อนใจ
- หมวดที่ 7 ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และการเรียนรู้

4. วิธีการลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน

การลงบันทึกรายรับ

- 1) เขียนวันที่ เดือน ปีที่มีรายการรับเงินในช่อง “วัน เดือน ปี”
- 2) เขียนรายละเอียดของการรับเงินที่เกิดขึ้น ลงในช่อง “รายการ”
- 3) ระบุจำนวนเงินรายรับที่ได้ ซึ่งแบ่งเป็น

3.1 รายรับจากการประกอบอาชีพ ช่องหมายเลข (1) เช่น

- (1) ขายผลผลิตจากการทำนา ทำไร่ ทำสวน เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ ต้นไม้
- (2) ขายสัตว์เลี้ยง เช่น หมู วัว เป็ด ไก่ แพะ แกะ ปลา กุ้ง หอย และผลผลิตจากสัตว์เลี้ยง เช่น ไข่ มูลสัตว์
- (3) ขายผลิตภัณฑ์จากงานหัตถกรรม หรืองานฝีมือต่าง ๆ
- (4) การค้าขายสินค้าที่ซื้อมา รวมทั้งการขายอาหาร
- (5) การขายพืชหรือสัตว์ที่หาได้จากแหล่งธรรมชาติ เช่น ผัก ปลา เห็ด
- (6) ค่าจ้างจากการทำงาน หรือให้บริการ
- (7) เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ค่าคอมมิชชั่น

3.2 รายรับอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้เกิดจากการประกอบอาชีพ ช่องหมายเลข (2) เช่น

- (1) เงินสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ คนยากจน ผู้ป่วยเอดส์ ภัยธรรมชาติ ค่ารักษาพยาบาล บำเหน็จ บำนาญ โบนัส
- (2) รายได้จากการขาย หรือเช่า ที่ดิน บ้าน เครื่องมือ ยานพาหนะต่าง ๆ
- (3) รายได้จากการเลี้ยงโชค
- (4) เงินที่ได้รับจากการกู้ยืม ขอยืม
- (5) รายรับจากดอกเบี้ยเงินกู้ ดอกเบี้ยธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล เงินปันผลจากหุ้น ประกันชีวิต การลงทุน และเงินคืนจากลูกหนี้
- (6) เงินที่ถูกล่ หลาน ญาติพี่น้อง ที่อาศัยอยู่นอกครัวเรือนหรืออยู่ที่อื่นส่งมาให้
- (7) เงินที่ผู้อื่นช่วยงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ
- (8) เงินหรือลาภลอย

4) เขียนจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น โดยรวมยอดเงินจากช่องที่ (1) และ (2) แล้วบันทึกลงในช่องรวมรายรับ (3)

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1) + (2) (3)
		ประกอบอาชีพ	รายรับอื่น ๆ	
		(1)	(2)	
1	2	3	4	

การลงบันทึกรายจ่าย

- 1) เขียนวันที่ เดือน ปีที่มีรายการจ่ายเงิน ในช่อง “วัน เดือน ปี” (หากเป็นรายการในวันเดียวกันที่มีรายรับ ให้เขียนต่อเนื่องได้เลย)
- 2) เขียนรายละเอียดของการจ่ายเงินที่เกิดขึ้น ลงในช่อง “รายการ”
- 3) ระบุจำนวนเงินรายจ่าย ซึ่งมีการแบ่งออกเป็น 7 หมวด และในแต่ละหมวดก็จะมีการจำแนกรายการรายจ่ายออกเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

หมวดที่ 1 รายจ่ายในการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่ม 1 ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ ช่องหมายเลข (4) เช่น

- ค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างรถไถนา รถเกี่ยวข้าว
- ค่าโดยสาร รถ เรือ รถไฟรวมทั้งค่าแสตมป์ ไปรษณีย์ และค่าส่งไปรษณีย์
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในพาหนะเดินทางและประกอบอาชีพ
- ค่าปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี
- ค่ายาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
- การซื้อสินค้าเพื่อมาจำหน่าย

กลุ่ม 2 ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวร ช่องหมายเลข (5) ซึ่งเป็นการซื้อหรือสร้างเครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพที่ใช้งานได้หลายปีและมีราคาสูง เช่น

- การสร้างโรงเรือน ชุดบ่อเลี้ยงปลา
- ซื้อรถไถนา เครื่องปั่นไฟ

หมวดที่ 2 ค่าอาหาร แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ

กลุ่ม 1 อาหารสด/อาหารแห้ง ช่องหมายเลข (6) เช่น ข้าวสาร เนื้อสัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก และไข่ ผักสด และผลไม้สดต่าง ๆ รวมทั้งสมุนไพรและเครื่องเทศ อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง อาหารหมักดอง อาหารสำเร็จรูป และเครื่องปรุงรส

กลุ่ม 2 อาหารสำเร็จ ที่ซื้อจากร้าน ช่องหมายเลข (7) เช่น ข้าวผัด ก๋วยเตี๋ยว กับข้าวถุง ขนมหวาน ไอศกรีม

- กลุ่ม 3 น้ำดื่ม/น้ำอัดลม ช่องหมายเลข (8) เช่น น้ำดื่มสะอาด น้ำอัดลม ชา กาแฟ นมทุกชนิด โอวัลติน ไมโล น้ำผลไม้
- กลุ่ม 4 ขนมขบเคี้ยว ช่องหมายเลข (9) เช่น ขนมขบเคี้ยว ขนมกรุบกรอบ ลูกอม
- กลุ่ม 5 ค่าขนมลูกไปโรงเรียนรายวันหรือรายเดือน ช่องหมายเลข (10)
- กลุ่ม 6 เครื่องดื่มชูกำลัง เหล้า เบียร์ ช่องหมายเลข (11)
- กลุ่ม 7 เชื้อเพลิงในการหุงต้ม ช่องหมายเลข (12) เช่น แก๊ส ถ่าน ฟืน

หมวดที่ 3 เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่ม 1 เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ช่องหมายเลข (13) เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องนอน
- กลุ่ม 2 ค่าใช้จ่ายในการเสริมสวย ช่องหมายเลข (14) เช่น ตัดผม ตัดผม ข้อมผม เครื่องสำอาง ครีมน้ำผึ้ง
- กลุ่ม 3 ซื้อเครื่องประดับ ช่องหมายเลข (15) เช่น ทอง เงิน นาก เพชร พลอย และเครื่องประดับที่มีค่าอื่น ๆ

หมวดที่ 4 ยา-สุขภาพอนามัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

- กลุ่ม 1 ยารักษาโรค ช่องหมายเลข (16) เช่น ยาแก้ปวด ยารักษาโรคอื่น ๆ ยาหรืออุปกรณ์คุมกำเนิด
- กลุ่ม 2 ค่ารักษาพยาบาล ช่องหมายเลข (17) ทั้งสถานีนอนามัย โรงพยาบาล คลินิก
- กลุ่ม 3 ยาสูบ บุหรี่ หมาก ยาน้ำดื่ม ช่องหมายเลข (18)
- กลุ่ม 4 ค่าเบี้ยประกันชีวิต ช่องหมายเลข (19) ทั้งเบี้ยประกันชีวิต เบี้ยประกันสุขภาพ และเบี้ยประกันภัย

หมวดที่ 5 ที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

- กลุ่ม 1 เงินสด เงินคาวบ์ เงินผ่อน ซื้อหรือเช่าที่ดิน/สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ และซ่อมแซม ต่อเติมหรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ช่องหมายเลข (20)
- กลุ่ม 2 เงินสด เงินคาวบ์ เงินผ่อน เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมเครื่องใช้ในบ้าน ช่องหมายเลข (21) เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุ คอมพิวเตอร์
- กลุ่ม 3 ค่าเช่าหรือใช้ประจำวัน ช่องหมายเลข (22) เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก จาน ชาม
- กลุ่ม 4 ค่าสาธารณูปโภค ช่องหมายเลข (23) ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ค่าโทรศัพท์ทั้งแบบรายเดือนและเติมเงิน
- กลุ่ม 5 ค่าภาษีต่าง ๆ ช่องหมายเลข (24) เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ที่ดิน ป้าย รั้วค้ว ภาษีโรงเรือน ค่าเก็บขยะ

หมวดที่ 6 ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน สังคม พักผ่อน แบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ

- กลุ่ม 1 ผ่ากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ผ่ากสหกรณ์ออมทรัพย์ ออกเงินกู้ ช่องหมายเลข (25)
- กลุ่ม 2 จ่ายดอกเบี้ย ผ่อนใช้เงินกู้ เงินยืม เล่นแชร์ ช่องหมายเลข (26)
- กลุ่ม 3 ทรัพย์สิน บริจาค เงินช่วยงาน ค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่าง ๆ ช่องหมายเลข (27)
- กลุ่ม 4 ค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ช่องหมายเลข (28) เช่น ค่าผ่านซีดี ค่าตั๋วหนัง ฟังเพลง หรือการแสดงอื่น ๆ ซื้อสัตว์เลี้ยง เช่น นก ปลา สุนัข หรือไม้ดอกไม้ประดับ
- กลุ่ม 5 ส่งไปช่วยเหลือญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ที่อื่น ช่องหมายเลข (29)
- กลุ่ม 6 เสียใจศพ ช่องหมายเลข (30) เช่น ซื้อห่วย ลีดเดอร์ หรือเลี้ยงดวงรูปแบบต่าง ๆ

หมวดที่ 7 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา เรียนรู้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่ม 1 ค่าเทอม ค่าเรียนพิเศษ กิจกรรมพิเศษ ช่องหมายเลข (31)
- กลุ่ม 2 ค่าอุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบต่าง ๆ ช่องหมายเลข (32) เช่น เครื่องเขียน สมุด กระเป๋า ชุดนักเรียน ชุดพละ ชุดลูกเสือ เนตรนารี
- กลุ่ม 3 ค่าหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ ช่องหมายเลข (33)

4) ในช่องที่ 34 จะเป็นช่องสำหรับบันทึกรายจ่ายอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในรายจ่ายทั้ง 7 หมวด

5) เขียนจำนวนเงินรายจ่ายทั้งหมด โดยรวมยอดเงินจากช่องที่ (4) ถึง (34) แล้วบันทึกลงในช่องรวมรายจ่าย (35)

รายจ่าย											
ประเภทรายจ่าย		รายการ							เดือน/ปีหรืองบกลาง		
ค่าใช้จ่ายประเภทรายจ่าย (1)	ชื่อโครงการ/กิจกรรม (2)	รายการครุภัณฑ์ (3)	รายการค่าจ้างที่ปรึกษา/ค่าบริการ (4)	น้ำดื่ม/นม/กาแฟ (5)	รถขนส่ง/รถจักรยานยนต์ (6)	ค่าเช่ารถ/รถจักรยานยนต์ (7)	เครื่องเขียน/อุปกรณ์ (8)	สิ่งพิมพ์ (9)	เบี้ยค่าเช่ารถ/รถจักรยานยนต์ (10)	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (11)	รวม (12)
3											

รายจ่าย															
ค่าเช่า/ค่าตอบแทน			ค่าจ้าง				ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน						รวม		
ค่าเช่า	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างรายวัน	ค่าจ้างรายเดือน	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	ค่าจ้างเหมา	รวม
3													4	5	

การสรุปรายรับ - รายจ่ายในแต่ละเดือน

- 1) ทุกวันสิ้นเดือนให้รวมจำนวนเงินที่ได้รับ และจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่ละเดือนในบรรทัด "รวมรายรับ" และในบรรทัด "รวมรายหมวด"
- 2) เปรียบเทียบยอดรวมรายรับทั้งหมดกับรายจ่ายทั้งหมดในแต่ละเดือน ก็จะทราบว่ารายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย
- 3) หากมีเงินคงเหลือของเดือนนั้น ๆ ให้ยกยอดไปเดือนหน้า ซึ่งจะไม่ระบุว่าเป็นรายรับ แต่จะกำหนดให้เป็นเงินยกยอดตามปกติ

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย												
		ประกอบ อาชีพ (1)	รายรับ อื่น ๆ (2)		ประกอบอาชีพ		อาหาร					เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย					
					ค่าใช้จ่าย ประกอบ อาชีพ (4)	ชื่อสินทรัพย์ ถาวร (5)	อาหารสด /แห้ง (6)	อาหารสำเร็จ จากร้านค้า (7)	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/ กาแฟ (8)	ขนม ขบเคี้ยว (9)	ค่าขนมลูก ไปโรงเรียน (10)	เครื่องดื่ม ชูกำลัง เหล้า/เบียร์ (11)	เสื้อผ้า ถุงเท้า (12)	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย (13)	ค่าใช้จ่าย เสริมสวย (14)	ซื้อของ เครื่องประดับ (15)	
	ยอดยกมา																
1 ก.ค. 54	ขายปลาไน	1500		1500													
	ซื้ออาหารปลาไน				1000												
	ซื้อข้าวสาร							200									
	ซื้อกาแฟซอง								100								
	ซื้อหนังสือ																
2 ก.ค. 54	ซื้อปุ๋ยคอก				200												
4 ก.ค. 54	ขายกล้วย	300															
	ซื้อแก๊ส 1 ถัง												280				
5 ก.ค. 54	ขายตะไคร้	100															
8 ก.ค. 54	ซื้อน้ำตาลทราย							35									
10 ก.ค. 54	ซื้อกระเบื้องแดง												20				
	ได้เงินปันผลสหกรณ์		2500														
	ช่วยงานศพ																
	ซื้อสมุนไพร ยาสมุนไพร																
15 ก.ค. 54	ซ่อมเครื่องสูบน้ำ				500												
16 ก.ค. 54	ซื้อน้ำมันเติมเครื่องสูบน้ำ				300												
	ขายฝรั่ง	200															
22 ก.ค. 54	บริจาคช่วยน้ำท่วม																
	ซื้อซีดีเพลง																
30 ก.ค. 54	รับค่าแรงตัดหญ้า	300															
	รวมรายหมู่	2400	2500		2000			235			100			20	280		
	รวมเดือนพฤษภาคม (แยกตามหมวด)	4900			2000			635									

ตัวอย่างการลงบันทึกบัญชีครัวเรือน

เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน บาท บวกรวมกับรายรับ4900..... บาท
 รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย เท่ากับ1415..... บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

รายจ่าย																		รวม รายจ่าย (รวม4ถึง34)	
ค่ายา-สุขภาพอนามัย				ที่อยู่อาศัย				ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน สังคม พักผ่อน						ค่าใช้จ่ายในการศึกษา/เรียนรู้			ค่าใช้จ่าย อื่น ๆ		
ยา รักษาโรค (13)	ค่ารักษา พยาบาล (17)	ยาสูบ บุหรี่ (18)	เบี้ย ประกันชีวิต (19)	เงินสด/คาวน ซื้อหรือเช่า ที่ดิน (20)	เงินสด/ผ่อน ซื้อ เครื่องใช้ ในบ้าน (21)	ของใช้ ประจำวัน (22)	ค่าไฟฟ้า/ ประปา โทรศัพท์ (23)	ค่าภาษี ต่าง ๆ (24)	ฝากธนาคาร ออกเงินกู้ (25)	จ่ายดอกเบี้ย ผ่อนใช้หนี้ (26)	ทำบุญ/บริจาค ช่วยเหลือ/จัด งาน (27)	ใช้จ่ายเพื่อ การพัฒนา (28)	ส่งไปให้ญาติ ที่อยู่อื่น (29)	เลี้ยงโรค (30)	ค่าพอม /เรียนพิเศษ (31)	อุปกรณ์เรียน /ชุดนักเรียน (32)	หนังสือพิมพ์ /นิตยสาร (33)	ค่าใช้จ่าย อื่น ๆ (34)	(35)
																			1000
																			200
																	100		100
																			200
																			280
																			35
																			20
											300								300
						150													150
																			500
																			300
											200								200
												100							100
						150					500	100					100		3485
						150					600					100			3485

ตัวอย่างการลงบันทึกบัญชีครัวเรือน

หักรวมรายจ่าย3485..... บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า1415..... บาท

ส่วนที่ 1

สรุปรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน (รายเดือน)

เดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน
 กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. รายรับ	
1) รายรับจากการประกอบอาชีพ	
2) รายรับอื่น ๆ	
รวมรายรับ	
2. รายจ่าย	
1) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	
2) หมวดค่าเช่า	
3) หมวดค่าเช่า - สุภาพอนามัย	
4) หมวดค่าน้ำ เครื่องปรับอากาศ และเครื่องประตัม	
5) หมวดที่อยู่อะศัย	
6) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม ทักเล่นหย่อนใจ	
7) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษ การเรียนรู้	
รวมรายจ่าย	
รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย (รวมรายรับ - รวมรายจ่าย)	

1. เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน	_____ บาท
2. บวก รวมรายรับ	_____ บาท
3. รวมเงิน (1+2)	_____ บาท
4. หัก รวมรายจ่าย	_____ บาท
5. เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า	_____ บาท

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย												
		ประกอบ อาชีพ (1)	รายรับ อื่น ๆ (2)		ประกอบอาชีพ		อาหาร						เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย				
					ค่าใช้จ่าย ประกอบ อาชีพ (4)	ชื่อสินทรัพย์ ถาวร (5)	อาหารสด /แห้ง (6)	อาหารสำเร็จ จากร้านค้า (7)	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/ กาแฟ (8)	ขนม ขบเคี้ยว (9)	ค่าขนส่ง ไปโรงเรียน (10)	เครื่องดื่ม ซูก้า/สิง เหล้า/เบียร์ (11)	เชื้อเพลิง หุงต้ม (12)	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย (13)	ค่าใช้จ่าย เสริมสวย (14)	ชื่อของ เครื่องประดับ (15)	
	ยอดยกมา																
	รวมรายหมู่																
	รวมเดือน (แยกตามหมวด)																

เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน บาท บวกรวมกับรายรับ บาท
 รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย เท่ากับ บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

คำยา-สุขภาพอนามัย				ที่อยู่อาศัย					รายจ่าย							ค่าใช้จ่ายในการศึกษา/เรียนรู้			ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	
ยา รักษาโรค	ค่ารักษา พยาบาล	ยาสูบ บุหรี่	เบี้ย ประกันชีวิต	เงินสด/ตรา วณหรือเช่า ที่ดิน	เงินสด/ผ่อน ซื้อ เครื่องใช้ ในบ้าน	ของใช้ ประจำวัน	ค่าไฟฟ้า/ ประปา โทรศัพท์	ค่าภาษี ต่าง ๆ	ผ่านธนาคาร ออกเงินกู้	จ่ายดอกเบี้ย ผ่อนใช้หนี้	ทำบุญ/บริจาค ช่วยเหลือ งาน	ใช้จ่ายเพื่อ การพักผ่อน	ส่งไปให้อุภ วิทยุ	สิ่งของ ใช้	ค่าหอ /เรียนพิเศษ	อุปกรณ์เรียน /จุดนักเรียน	หนังสือพิมพ์ /นิตยสาร	อื่น ๆ	รวม รายจ่าย (รวม4ถึง34)	
(13)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	

หักรวมรายจ่าย บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า บาท

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย										เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย					
		ประกอบ อาชีพ	รายรับ อื่น ๆ		ประกอบอาชีพ		อาหาร					เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย								
					ค่าใช้จ่าย ประกอบ อาชีพ	ชื่อสินทรัพย์ ถาวร	อาหารสด /แห้ง	อาหารสำเร็จ จากร้านค้า	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/ กาแฟ	ขนม ขบเคี้ยว	ค่าขนมลูก ไปโรงเรียน	เครื่องดื่ม ซูก้า/สิง เหล้า/เบียร์	เสื้อผ้า หูหิม	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	ค่าใช้จ่าย เสริมสวย	ชื่อทอง เครื่องประดับ				
(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)							
	ยอดยกมา																			
รวมรายหมู่																				
รวมเดือน (แยกตามหมวด)																				

ค้ายา-สุขภาพอนามัย				ที่อยู่อาศัย					ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน สังคม พักผ่อน							ค่าใช้จ่ายในการศึกษา/เรียนรู้			ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	รวม รายการ (รวม4ถึง34)
ยา รักษาโรค (13)	คำปรึกษา พยาบาล (17)	ยาสูบ บุหรี่ (18)	เบี้ย ประกันชีวิต (19)	เงินสด/ตรา วณ ซื้อหรือเช่า ที่ดิน (20)	เงินสด/ผ่อน ซื้อ เครื่องใช้ ในบ้าน (21)	ของใช้ ประจำวัน (22)	ค่าไฟฟ้า/ ประปา โทรศัพท์ (23)	ค่าภาษี ต่าง ๆ (24)	ฝากธนาคาร ออกเงินกู้ (25)	จ่ายดอกเบี้ย ผ่อนใช้หนี้ (26)	ทำบุญ/บริจาค ช่วยเหลือ/จัด งาน (27)	ใช้จ่ายเพื่อ การพัฒนา (28)	ส่งไปให้ญาติ ที่อยู่อื่น (29)	เลี้ยงโรค (30)	ค่าทอม /เรียนพิเศษ (31)	อุปกรณ์เรียน /ชุดนักเรียน (32)	หนังสือพิมพ์ /นิตยสาร (33)	ค่าใช้จ่าย อื่น ๆ (34)	(35)	

หักรวมรายการจ่าย บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า บาท

ส่วนที่ 1

สรุปรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน (รายเดือน)

เดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน
 กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. รายรับ	
1) รายรับจากการประกอบอาชีพ	
2) รายรับอื่น ๆ	
รวมรายรับ	
2. รายจ่าย	
1) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	
2) หมวดค่าอาหาร	
3) หมวดค่าเช่า - สุภาพอนามัย	
4) หมวดเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ	
5) หมวดที่อยู่อาศัย	
6) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม พักผ่อนหย่อนใจ	
7) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การเรียนรู้	
รวมรายจ่าย	
รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย (รวมรายรับ - รวมรายจ่าย)	

1. เงินคงเหลือ ยอกจากเดือนก่อน _____ บาท
 2. บวก รวมรายรับ _____ บาท
 3. รวมเงิน (1+2) _____ บาท
 4. หัก รวมรายจ่าย _____ บาท
 5. เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า _____ บาท

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย											
		ประกอบอาชีพ	รายรับอื่น ๆ		ประกอบอาชีพ			อาหาร				เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย				
					ค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ	ชื่อสินทรัพย์ถาวร	อาหารสด/แห้ง	อาหารสำเร็จจากร้านค้า	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/กาแฟ	ขนมขบเคี้ยว	ค่าขนส่งไปโรงเรียน	เครื่องพิมพ์ ซู่กำลัง เหล้าเบียร์	เสื้อผ้า หุ่น	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	ค่าใช้จ่ายเสริมสวย	ชื่อห้องเครื่องประดับ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)		
	ยกยกมา															
	รวมรายหมู่															
	รวมเดือน (แยกตามหมวด)															

เงินคงเหลือ ยอกจากเดือนก่อน บาท บวกรวมกับรายรับ บาท
 รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย เท่ากับ บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

ส่วนที่ 1

สรุปรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน (รายเดือน)

เดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน
 กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. รายรับ	
1) รายรับจากการประกอบอาชีพ	
2) รายรับอื่น ๆ	
รวมรายรับ	
2. รายจ่าย	
1) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	
2) หมวดค่าอาหาร	
3) หมวดค่าเช่า - ค่าเช่าพาณิชย์	
4) หมวดเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ	
5) หมวดที่อยู่อาศัย	
6) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม พักผ่อนหย่อนใจ	
7) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การเรียนรู้	
รวมรายจ่าย	
รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย (รวมรายรับ - รวมรายจ่าย)	

1. เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน	_____ บาท
2. บวก รวมรายรับ	_____ บาท
3. รวมเงิน (1+2)	_____ บาท
4. หัก รวมรายจ่าย	_____ บาท
5. เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า	_____ บาท

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย														
		ประกอบ อาชีพ (1)	รายรับ อื่น ๆ (2)		ประกอบอาชีพ		อาหาร					เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย							
					ค่าใช้จ่าย ประกอบ อาชีพ (4)	ซื้อสินทรัพย์ อาหาร (5)	อาหารสด /แห้ง (6)	อาหารสำเร็จ จากร้านค้า (7)	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/ กาแฟ (8)	ขนม ขบเคี้ยว (9)	ค่าขนส่ง ไปโรงเรียน (10)	เครื่องดื่ม ซูก้า/สิง เหล้า/เบียร์ (11)	เสื้อผ้า ถุงเท้า (12)	เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย (13)	ค่าใช้จ่าย เสริมสวย (14)	ซื้อของ เครื่องประดับ (15)			
	ยอดยกมา																		
	รวมรายหมู่																		
	รวมเดือน (แยกตามหมวด)																		

เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน บาท บวกรวมกับรายรับ บาท
 รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย เท่ากับ บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

คำยา-สุขภาพอนามัย				ที่อยู่อาศัย					รายจ่าย						ค่าใช้จ่ายในการศึกษา/เรียนรู้			ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	รวมรายจ่าย (รวม4ถึง34)	
ยา รักษาโรค	ค่ารักษา พยาบาล	ยาสูบ บุหรี่	เบียร์ ประกันชีวิต	เงินสด/ตราวณ ซื้อหรือเช่า ที่ดิน	เงินสด/ผ่อน ซื้อ เครื่องใช้ ในบ้าน	ของใช้ ประจำวัน	ค่าไฟฟ้า/ ประปา โทรศัพท์	ค่าภาษี ต่าง ๆ	ฝากธนาคาร ออกเงินกู้	จ่ายดอกเบี้ย ผ่อนใช้หนี้	ทำบุญ/บริจาค ช่วยเหลือ/จัด งาน	ใช้จ่ายเพื่อ การพักผ่อน	ส่งไปให้ญาติ ที่อยู่อื่น	เลี้ยงชีพ	ค่าหอ /เรียนพิเศษ	อุปกรณ์เรียน /อุปกรณ์เขียน	หนังสือพิมพ์ /นิตยสาร			
(13)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	
ทักรวมรายจ่าย บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า บาท																				

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย										เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย		
		ประกอบอาชีพ	รายรับอื่น ๆ		ประกอบอาชีพ		อาหาร					เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย	ค่าใช้จ่ายเสริมสวย	ซื้อของเครื่องประดับ			
		(1)	(2)	ค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ	ซื้อสินทรัพย์ถาวร	อาหารสด/แห้ง	อาหารสำเร็จจากร้านค้า	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/กาแฟ	ขนมขบเคี้ยว	ค่าขนมลูกไปโรงเรียน	เครื่องดื่ม ซูก้า/เหล้า/เบียร์	เชื้อเพลิง ฟืน	เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	ค่าใช้จ่ายเสริมสวย	ซื้อของเครื่องประดับ		
		(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)			
	ยอดยกมา																
	รวมรายหมู่																
	รวมเดือน (แยกตามหมวด)																

ส่วนที่ 1
สรุปรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน (รายเดือน)

เดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน
 กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. รายรับ	
1) รายรับจากการประกอบอาชีพ	
2) รายรับอื่น ๆ	
รวมรายรับ	
2. รายจ่าย	
1) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	
2) หมวดค่าอาหาร	
3) หมวดค่ายา - สุรา/ยาสูบ/แอลกอฮอล์	
4) หมวดเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ	
5) หมวดที่อยู่อาศัย	
6) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม พักผ่อนหย่อนใจ	
7) หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การเรียนรู้	
รวมรายจ่าย	
รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย (รวมรายรับ - รวมรายจ่าย)	

1. เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน _____ บาท
2. บวก รวมรายรับ _____ บาท
3. รวมเงิน (1+2) _____ บาท
4. หัก รวมรายจ่าย _____ บาท
5. เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า _____ บาท

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (1)+(2)	รายจ่าย									เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย			
		ประกอบอาชีพ	รายรับอื่น ๆ		ประกอบอาชีพ		อาหาร					เสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย		เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	ค่าใช้จ่ายเสริมสวย	ซื้อรองเท้าเครื่องประดับ	
					ค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ	ซื้อสินทรัพย์ถาวร	อาหารสด/แห้ง	อาหารสำเร็จจากร้านค้า	น้ำดื่ม/นม น้ำอัดลม/กาแฟ	ขนมขบเคี้ยว	ค่าขนส่งไปโรงเรียน	เครื่องดื่มชูกำลัง เหล้า/เบียร์	เชื้อเพลิง ทุ้ม				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)			
	ยอดยกมา																
	รวมรายหมู่																
	รวมเดือน (แยกตามหมวด)																

เงินคงเหลือ ยกมาจากเดือนก่อน _____ บาท บวกรวมกับรายรับ _____ บาท
รายรับ สูง (ต่ำ) กว่า รายจ่าย เท่ากับ _____ บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชีต้นทุน

ความหมายและวัตถุประสงค์การบัญชีต้นทุน

การบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) จัดเป็นวิธีการทางบัญชีที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนของธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์พื้นฐานในการจัดทำรายงานทางการเงินตลอดจนวิเคราะห์ และจำแนกข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารต้นทุน (Cost Management) ตามความต้องการของผู้บริหาร ในปัจจุบันนี้ไม่ใช่แต่กิจการประเภทอุตสาหกรรมเท่านั้น ที่จะต้องใช้วิธีการทางบัญชีหรือข้อมูลของบัญชีต้นทุน แต่ยังมีธุรกิจอีกหลายประเภท เช่น โรงแรม โรงพยาบาล โรงเรียน มหาวิทยาลัย ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทสายการบิน และกิจการอื่น ๆ อีกมากมายที่ได้มีการนำวิธีการบัญชีต้นทุนไปประยุกต์ใช้เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญของข้อมูลทางบัญชีต้นทุนพอสรุปได้ดังนี้

1.1 เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิต ตลอดจนต้นทุนขาย (Cost of goods sold) ประจำงวด ซึ่งจะนำไปหักออกจากรายได้ในงบกำไรขาดทุน เพื่อช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีผลกำไรหรือขาดทุนอย่างไร

1.2 เพื่อใช้ในการตีราคาสินค้าคงเหลือ (Inventory Evaluation) ในธุรกิจอุตสาหกรรม สินค้าคงเหลือที่จะปรากฏในงบดุลจะประกอบด้วย วัตถุดิบ งานระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งการแสดงผลค่าของสินค้าคงเหลือเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง หรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุดจำเป็นต้องอาศัยวิธีการทางบัญชีต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ

1.3 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจวางแผนและควบคุม (Planning and Control) ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินธุรกิจไปอย่างมีแบบแผน และบรรลุเป้าหมายตามความต้องการของธุรกิจมากที่สุด นอกจากนี้ข้อมูลทางบัญชีต้นทุนยังช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบถึงความผิดพลาดหรือจุดบกพร่องในการดำเนินธุรกิจ เพื่อหาทางกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างทันท่วงที

1.4 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อตัดสินใจ (Decision Making) ทั้งนี้ในการดำเนินธุรกิจผู้บริหารมักจะต้องประสบปัญหาที่จะต้องทำการแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในระยะสั้น หรือปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อในระยะยาวก็ตาม เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับไปสั่งซื้อพิเศษ การปิดโรงงานชั่วคราว การเพิ่ม - ลดรายการผลิต การตั้งราคาสินค้า การวิเคราะห์กำไร การกำหนดกลยุทธ์ในการประมุลงาน เป็นต้น

ขอบเขตของหลักการบัญชีได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ บัญชีการเงิน (Financial accounting) และบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) ซึ่งบัญชีการเงิน นั้นค่อนข้างที่จะมีขอบเขตกว้าง เนื่องจากเป็นบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบการเงินเพื่อเสนอต่อบุคคลภายนอก เช่น ผู้ถือหุ้น นักลงทุน เจ้าหนี้ เป็นต้น การวิเคราะห์งบการเงินจึงเป็น

เครื่องมือที่จะให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจแก่บุคคลต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น นักลงทุนก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนในธุรกิจใดก็จะต้องทำการวิเคราะห์ทางการเงินของกิจการหรือธุรกิจนั้น ๆ เสียก่อน ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบถึงความเสี่ยง และความเป็นไปได้ที่จะตัดสินใจลงทุนในธุรกิจนั้น เป็นต้น และด้วยเหตุผลที่ว่า งบการเงินนี้จะต้องจัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อบุคคลภายนอก ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ดังนั้น งบการเงินนี้จึงต้องจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles : GAAP) และจากการจัดทำงบการเงินภายใต้หลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไปนี้เอง จึงทำให้ข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเป็นข้อมูลในอดีตทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะการจัดทำงบการเงินที่เสนอต่อบุคคลภายนอกนี้ควรมีความถูกต้องแน่นอน มีหลักฐาน และเชื่อถือได้นั่นเอง

บัญชีต้นทุน เป็นหลักการบัญชีที่เกี่ยวกับการสะสมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ทั้งเพื่อการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ โดยปกติแล้วการบัญชีต้นทุนจะทำหน้าที่หลักในการสะสมข้อมูลทางด้านต้นทุนที่เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต เพื่อคำนวณหาต้นทุนของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งใช้ประมาณมูลค่าของสินค้าคงเหลือ นอกจากนี้การบัญชีต้นทุนยังเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประมาณหรือการพยากรณ์ต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อการตัดสินใจอีกด้วย ซึ่งในส่วนนี้เองจึงทำให้การบัญชีต้นทุนเข้ามามีบทบาทเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ในปัจจุบันนี้การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและการผลิตได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น การนำเครื่องจักรกล เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต เป็นต้น การนำบัญชีต้นทุนเข้ามาใช้เพื่อทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนที่ถูกต้อง และมีความสามารถที่จะให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจแก่ฝ่ายบริหารได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้จึงเป็นสิ่งที่นักบัญชีต้นทุนจะต้องมีความเข้าใจ และสามารถที่จะประยุกต์การบัญชีต้นทุนให้ใช้ได้กับลักษณะของธุรกิจต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของการบัญชีการเงิน และการบัญชีต้นทุน ทำให้เราสามารถสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบัญชีการเงินและการบัญชีต้นทุนได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การคำนวณต้นทุนขาย (Cost of Goods sold)

การจัดทำงบการเงินเพื่อเสนอต่อบุคคลภายนอกถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบประการสำคัญของการบัญชีการเงิน ในกรณีที่กิจการเป็นธุรกิจซื้อขายสินค้าโดยทั่วไปการคำนวณต้นทุนขายเพื่อแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องอาศัยหลักการบัญชีต้นทุน แต่ในกรณีที่กิจการมีลักษณะเป็นธุรกิจผลิตสินค้า การคำนวณต้นทุนขายจำเป็นต้องอาศัยหลักการบัญชีต้นทุนในการคำนวณต้นทุนการผลิตของสินค้าที่ผลิตได้เพื่อขาย ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้จากการเปรียบเทียบการคำนวณต้นทุนขายต่อไปนี้

ธุรกิจซื้อขายสินค้า

สินค้าคงเหลือต้นงวด	xxx
บวก : ซื้อสินค้า(สุทธิ)	xxx
สินค้าที่มีไว้ขายทั้งสิ้น	xxx
หัก : สินค้าคงเหลือปลายงวด	xxx
ต้นทุนขาย	xxx

ธุรกิจผลิตสินค้า

สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือต้นงวด	xxx
บวก : ต้นทุนการผลิตสินค้าสำเร็จรูป	xxx
สินค้าสำเร็จรูปที่มีไว้ขายทั้งสิ้น	xxx
หัก : สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด	xxx
ต้นทุนขาย	xxx

การจัดทำงบกำไรขาดทุน สำหรับธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจผลิตสินค้าในส่วนอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน จำนวนต้นทุนการผลิตสินค้าสำเร็จรูปจะขออธิบายในส่วนต่อไป

2) การแสดงสินค้าคงเหลือ (Inventories)

งบดุล (Balance Sheet) เป็นงบการเงินชนิดหนึ่งที่มีการบัญชีการเงินมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับฐานะการเงินของกิจการให้มีความถูกต้อง เทียบธรรม และเชื่อถือได้มากที่สุด ในส่วนที่การบัญชีต้นทุนได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องก็คือการแสดงผลมูลค่าสินค้าคงเหลือ ในหมวดของสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งจะต้องใช้หลักการบัญชีต้นทุนในการรวบรวมข้อมูลและคำนวณต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบ งานระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป

ธุรกิจซื้อขายสินค้า

สินทรัพย์หมุนเวียน :	
เงินสด	xxx
ลูกหนี้	xxx
สินค้าคงเหลือ	xxx

ธุรกิจผลิตสินค้า

สินทรัพย์หมุนเวียน :	
เงินสด	xxx
ลูกหนี้	xxx
สินค้าคงเหลือ :	
สินค้าสำเร็จรูป	xxx
งานระหว่างผลิต	xxx
วัตถุดิบ	xxx

เมื่อได้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่การบัญชีต้นทุนมีต่อการบัญชีการเงินแล้ว ขอให้สังเกตว่าในการทำหน้าที่ของการบัญชีต้นทุนนำเสนอข้อมูลให้แก่การบัญชีการเงินที่ต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ เพื่อเสนอข้อมูลให้แก่บุคคลภายนอก ดังนั้น การคำนวณต้นทุนการผลิตของสินค้าที่จะนำไปคำนวณต้นทุนขายในงบกำไรขาดทุน หรือแสดงมูลค่าสินค้าคงเหลือในงบดุล ที่ถือเป็นหน้าที่ของการบัญชีต้นทุนจึงต้องมีลักษณะเป็นหลักการบัญชีหรือวิธีการที่มีกฎเกณฑ์ที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

ประวัติวิทยากร

ชื่อ – สกุล

นางชนนพร ยะใจมั่น

ที่อยู่ปัจจุบัน

99 หมู่ 10 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ต.ทรายขาว อ.พาน จ.เชียงราย
57120 อีเมลล์ yupha_pirison@hotmail.com

ข้อมูลการทำงาน

ประเภทหน่วยงาน

สถาบันการศึกษา

งานหลัก

สอน วิจัยและพัฒนา

ตำแหน่งงาน

อาจารย์

หน่วยงานที่สังกัด

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย

สถานที่ทำงาน

เลขที่ 99 หมู่ 10 ตำบลทรายขาว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
รหัสไปรษณีย์ 57120

โทรศัพท์ 0-5372-3971 ต่อ 5114

โทรสาร 0-5372-3971

โทรมือถือ 0-8963-6004-8 Email yupha_pirison@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ความเชี่ยวชาญ

อันดับ 1 การภาษีอากร

อันดับ 2 การวางแผนภาษีอากร

อันดับ 3 งานตรวจสอบบัญชี

ประวัติการศึกษา

เริ่ม ปีพ.ศ.	จบปี พ.ศ.	วุฒิที่ได้รับ	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ
2549	2551	ปริญญาโท	การบัญชี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ไทย
2547	2549	ปริญญาโท	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย
2540	2542	ปริญญาตรี	การบัญชี	มหาวิทยาลัยพายัพ	ไทย

ประวัติการฝึกอบรม

ปี พ.ศ.	ชื่อหลักสูตร	สถาบันที่จัดการอบรม	ระยะเวลาอบรม (เดือน)
2562	Executive Program รุ่นที่ 26	โรงเรียนภาษี (SCHOOL OF TAX)	ช่วงระหว่างดำเนินการ
2561	ข้อควรระวังในการปิดบัญชีและการจัดทำงบการเงิน	สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์	สำนักงานสาขาเชียงใหม่ 28 เมษายน 2561
2561	ยื่น ภ.ง.ด. 50 อย่างไรให้ไร้ปัญหา	สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์	สำนักงานสาขาเชียงใหม่ 27 เมษายน 2561
2561	นักตรวจสอบภาษีชั้นสูง (CTA รุ่น 8)	โรงเรียนภาษี (SCHOOL OF TAX)	15 ก.ย. 2561 -1 ธค. 2562
2561	การสัมมนาเตรียมความพร้อม สร้างความเข้าใจในหลักการของกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัดคนเดียว	ณ โรงแรมเซ็นทราแม่สอดฮิลล์ จังหวัดตาก โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์	23 พฤศจิกายน 2561
2561	UPDATE ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีหัก ณ ที่จ่าย	มทร.ล้านนาเชียงราย	1 วัน

2561	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เทคนิคการ จัดทำและวิเคราะห์งบการเงินบัญชีชุด เดียว	มทร.ล้านนาเชียงราย	1 วัน
2560	เจาะลึกการคำนวณกำไรสุทธิทางบัญชี ให้เป็นกำไรทางภาษีเงินได้นิติบุคคล และการวางแผนภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อม ทั้งการวางแผนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	มทร.ล้านนาเชียงราย	1 วัน
2560	เทคนิคการปฏิบัติงานด้านบัญชีสำหรับ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs)	มทร.ล้านนาเชียงราย	1 วัน
2559	สัมมนาหลักสูตร “มาตรฐานรายงาน ทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม (TFRS for SMEs)”	สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรม ราชูปถัมภ์สำนักงานสาขาเชียงใหม่	29 ตุลาคม 2559
2559	สัมมนาหลักสูตร “จับประเด็นสำคัญ ในรายงานสอบบัญชีตามมาตรฐาน ใหม่”	สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรม ราชูปถัมภ์สำนักงานสาขาเชียงใหม่	26 พฤศจิกายน 2560
2559	สัมมนา “เอกสารหลักฐานถูกต้อง สอดคล้องหลักการบันทึกบัญชี”	ณ ห้องราชาวดี โรงแรมเชียงราย แกรนด์รูมจังหวัดเชียงราย	1 วัน
2559	การสำรวจความต้องการเพื่อเตรียม ความพร้อมกลุ่มเป้าหมาย (DIP Open House2016)	ณ ริมกวีรีสอร์ทอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	1 วัน
2559	อบรมการจัดทำเอกสารประกอบการ ลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษี ไทย	ณ กระทรวงการคลัง จังหวัดเชียงราย	1 วัน

2558	อบรม “การเตรียมความพร้อมของนักบัญชีต่อการเปลี่ยนแปลงภาษีปี 58 และภาษี AEC”	ณ ห้องทิพย์พิมาน โรงแรมเชียงใหม่ แกรนด์วิว	1 วัน
2558	อบรม “เรื่อง ไทยพร้อมรับมือมาตรการบริหารการค้าสินค้าที่ใช้สองทาง สัญจร”	ณ โรงแรมเดอะ มันทรีนี้ จังหวัด เชียงราย	1 วัน
2558	โครงการ ‘การพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการSMEs เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน’	ณ ห้องราชาวดี โรงแรมเชียงราย แกรนด์รูมจังหวัดเชียงราย	1 วัน
2558	สัมมนา “เรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ เชียงราย เตรียมความพร้อมสู่ AEC”	โรงแรมเวียงอินทร์เชียงราย	3 วัน

ประวัติการทำงาน

เริ่มปีพ.ศ.	ถึงปีพ.ศ.	ตำแหน่งงาน	หน่วยงาน/บริษัท	สถานที่ตั้ง
2552	ปัจจุบัน	อาจารย์	สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย	99 หมู่ 10 ต.ทรายขาว อ.พาน จังหวัดเชียงราย 57120

ผลงานที่สำคัญ (วิจัย/ด้านเทคนิค)

เริ่มปี พ.ศ.	เสร็จปี พ.ศ.	ชื่อผลงาน/โครงการ	หน่วยงาน/บริษัท
2558	2559	ประชุมทางวิชาการ วันที่ 8-9 กันยายน 2559 “มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิจัย” ครั้งที่ 2 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ OTOP หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์กรณีศึกษา OTOP ประเภท อาหาร จังหวัดพะเยา	HR
2558	2559	กลยุทธ์การขยายตลาดปุ๋ยอินทรีย์ กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่	HR
2558	-	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาของ คณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย	มทร.ล้านนาเชียงราย
2557	2558	ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าเมือง ผ้าทอ : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน “ผ้าเมือง ผ้าทอ” ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย	HR
2556	2557	รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการมีส่วนร่วม ร่วมของชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง กรณีศึกษา บ้านดอยสะโง๊ะ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	มทร.ล้านนาเชียงราย

สิ่งพิมพ์เผยแพร่

ประชุมทางวิชาการ วันที่ 8-9 กันยายน 2559 “มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิจัย” ครั้งที่ 2 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
พฤติกรรมเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ OTOP หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา OTOP ประเภทอาหาร จังหวัดพะเยา

ลงชื่อ _____ เจ้าของประวัติ
(นางชนนพร ยะใจมั่น)